

de innan han måste ge sig av... Senare har, i syfte att verifiera meddelandet, av den 16 januari 1945 angående Wallenberg, efterfrågats undersökningar och efterforskningar efter Wallenberg verkställs, vilka emellertid icke lott sig positiva resultat. Alla ytterligare åtgärder som vidtagits efter den 30 januari innevarande är för undersökning av meddelandet angående Wallenberg

Fotografen Vera Sjöblom på UD vid ett av kassaskåp med Wallenbergmaterial — det som syns på bilden är dock bara hälften av alla UD-arkiverna i Wallenbergsförärv.

redningen i Budapest. Medan hon erode sig för dessa besöksbesked... Den 8 mars 1945 telegraferade UD svenska beskickningen i Moskva en fråga till Wallenberg var att lövskänk, och den 17 mars inriktade minister Söderblom att bergiskt begära besked om var i Wallenberg befann sig en påstådd gjordes den 27 mars ett par gånger i april.

Våren 1945 lämnade emellertid avtjenska ambassadören i Stockholm, madame Kollontaj dvarande utrikesminister Göttersen måla till honom och meddelade henne bl... Wallenberg fanns i livet i övjet och "behandlades väl". En konande försäkras skall redan i februari 1945 ha lämnats Raoul Wallenbergs mot, fru Maj von Jördel, av madame Kollontaj.

Stalin lovar Söderblom: "Saken skall upplaras"

Hösten 1945 och våren 1946 gjorde Söderblom nya framstötter och ig den 15 juni 1946 upp ärendet med Stalin, "som lovade att det skulle uppklädas". Den 30 januari 1947 tog Gunnar Häggblom, som då blivit minister i Moskva, upp saken med ryska UD och fick då svaret "okänt" de mest energiska efterfrågningarna bedrivits av generalstab, tillräpplig, säkerhetspolis och andra myndigheter man ännu inte fått något svar efter Wallenberg".

I april 1947 talade utrikesminister Undén om saken med ryske ministern i Stockholm, och den 18 augusti — en månad efter den tidpunkt då Wallenberg uppges ha dött — varade utrikesminister Vysjinskij attloggranna undersökningar givit resultat att "Wallenberg icke finnes i Sovjetunionen och att han är okänd för oss." Därefter återtog Vysjinskij uttryckligen de uppgifter som den 16 januari 1945 hade lämnats av Dekanosov (och som nu får anses bekräftade av ryssarna). "Det är riktigt", hette det i svaret från Vysjinskij, "att Sovjetunionens utrikesministerium den 14 ja-

nuar, emellertid icke lott sig positiva resultat. Alla ytterligare åtgärder som vidtagits efter den 30 januari innevarande är för undersökning av meddelandet angående Wallenberg

nuar, emellertid icke lott sig positiva resultat. Alla ytterligare åtgärder som vidtagits efter den 30 januari innevarande är för undersökning av meddelandet angående Wallenberg

nuar, emellertid icke lott sig positiva resultat. Alla ytterligare åtgärder som vidtagits efter den 30 januari innevarande är för undersökning av meddelandet angående Wallenberg

nuar, emellertid icke lott sig positiva resultat. Alla ytterligare åtgärder som vidtagits efter den 30 januari innevarande är för undersökning av meddelandet angående Wallenberg

De ryska uppgifterna beklagligt knapphändiga

Svenska regeringen kommenterar det ryska meddelandet på följande sätt: Sovjetregeringen har av sina utredningar dragit slutsatsen att Wallenberg avled i ryskt fångelse i juli 1947. Ansvaret för hans kvarhållande i fångelse och för de oriktiga upplysningar som tidigare lämnats lägges på de ryska säkerhetsorganen, och Sovjetregeringen uttalar sitt upprättiga beklagande av vad som inträffat. Åren därefter. Vi förväntar att om något nytt material framkommer i Sovjetunionen, vi omedelbart skall få det därav. För Raoul Wallenbergs moder och släktingar, som under så många år fått leva i en fruktansvärd osäkerhet, måste det ryska beskedet innebära ännu ett hårt slag. De har vår djupa medkänsla.

svensk demonstration

På kungens 70-årsdag i november 1952 tillerkändes Raoul Wallenberg medaljen Illis quorum meruere labores, och det understöks att utmärkelser inte fick upprättas som postum, utan att man utgick från att Wallenberg alljämt var i livet. Sommaren 1954 besökte utrikesminister Undén Moskva och tog då i riksdagen — upp faller Wallenberg med medaljen av Sovjets regering. När hr Undén meddelade detta — den 2 november 1955 — kunde han tillägga att medan svaren på de tidigare framställningarna alltid varit att Wallenberg inte funnits i Sovjetunionen, hade vid de senaste demarcherna från rysk sida "utryckligen tillfogats att om Wallenberg följde med utrikesminister Rodionov den 8 november 1955 fick Rodionov ett meddelande där det hette att man på svensk sida var i besittning av "övertygande bevis om att Wallenberg förts till Sovjetunionen och satts i fångelse, anklagad för 'spioneri'". Det framhölls hur frivilligen av krigsfångaren från Ryssland "har försöks och med nya bevis, men också gjort den svenska allmänna opinionen ännu mera övertygad. En ny not efter samma linje överlämnades den 10 mars 1956 sedan 1962 har UD företagit sammanlagt 15 skriftliga och 34 muntliga demarcher och påminnelser. Till noten av 10 mars var fogad ett utlåtande av justitiedäns Eklund och Lind där det bl a hette att enligt deras mening Raoul Wallenberg efter januari 1945 "befunnit sig som fånge i Sovjetunionen".

Denna not fick ett formellt hövligt men i sak helt avvisande svar. Fångarnas vittnesmål avvisades som närvarande från krigsförbrytare som till uppgifterna vid en offentlig att goda. Tidigare förklarings ang att Wallenberg inte fanns i Sovjet sades vara "ett förtämlande och slutgiltiga".

Erlander gav Sovjet skrivet material

Kort efter det att ryssarna avgivit detta negativa besked reste herr Erlander och Hedlund till Moskva. I den gemensamma rysk-svenska kommunikation 3 april 1966 hette det att man från svensk sida underströkt den stora vikt man tillsatte på att om "den i Budapest vid krigets slut försvunnne svenske diplomaten Raoul Wallenbergs öde". Under samtalen med de ryska ledarna hade från svensk sida överlämnats "ett till dess förloppande stående material angående Wallenberg med hänvisning till dess förloppande stående material angående Wallenbergs vederbörlig omlysning och pröva detta material. På sovjetisk sida förklarade man sig beredd härtill. Samtidigt uttalades att Wallenberg, om man befunne sig i Sovjetunionen, givetvis skulle få hemresa. Meddelande rörande resultatet av undersökningen komme att lämnas på diplomatisk väg.

Därefter blev det emellertid tydligt att en rysk "parlements"-delegation i maj 1956 besökte Sverige för att utreda saken. Tidigare hade man värvat varit intresserad av språket efter krigsiska brager, nu trånade han hårt under sin frid överlämnade en demarche till vice utrikesministern Zacharov. Denna var ännu skarpare avfattad än den närmast föregående och avslutades med orden: "Svenska regeringen finner det oförtämligt att de sovjetiska myndigheternas undersökningar ännu ej kunnat avslutas och meddelande, om resultatet lämnas. Den vill ännu uttrycks sin stora besvikelse över att de vid de svenska regeringamedlemarnas besök gjorda utfrågningarna ännu icke infratts, och den anser sig avvaktat på det slutliga svaret på rätt att begära ett skyndsamt besked om orsaken till dröjsmålet. Därefter har ingenting skett — förrän ryssarna bröt tystheten genom sitt "memorandum" av 6 februari 1957. Det uttalade som svenska regeringen offentliggjorde på torsdagen är snarast att betrakta som en för den svenska allmänheten avsedd kommentar där det bl a beklagas att det ryska svaret innehåller så knapphändiga uppgifter. Man kan utgå från att en ny svensk not med begäran om ett mera uttömmande besked angående Raoul Wallenbergs fångelse och fortsatta öde kommer att överlämnas inom en nära framtid.

Raoul Wallenberg var vid 32 års ålder en renhjärtad och patriotisk i det kroatiska Budapest, han bjälte som hänsynslöst riskerade sitt eget liv för att rädda tu dödsdömda judar undan Gestapo och pilkorsarnas ganterligast dast ett år fick han tillfälle att göra sin insats, sedan förvar i de ryska fångelserna, blev ett nummer, bland tusentals off den ryska mistron.

Raoul Wallenberg var född 1912, son till en riklig förtän och utbildad advokat vid Uppsala Universitet. Fadern lik som sonen riskerade livet under en samringsgärning — han avled vid 23 års ålder i en infektion som han ådragit sig då han vårdade en sjuk kamrat. När Raoul var fyra månader gammal dog också hans morfar, professor i medicin P J Wisling. När han var sex år gammal fick han en ny far och uppfostrare, överdirektör Fredrik von Dardel vid Karolinska sjukhuset. Även hans farfar, arvtyg G O Wallenberg, hade en hel del inflytande på den unge Raoul. Wallenbergs uppfostran; det var på hans inrådan som pojken renade som utömrings börjades vid utomlunds under ferierna för att lära sig engelska, tyska och franska.

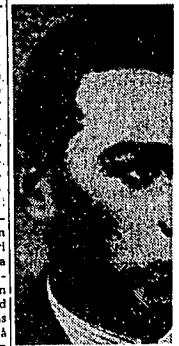
Den 20-åriga Raoul Wallenberg som barn berättar att han då långt från var någon myndig och företagare sedan 1962 har UD företagit sammanlagt 15 skriftliga och 34 muntliga demarcher och påminnelser. Till noten av 10 mars var fogad ett utlåtande av justitiedäns Eklund och Lind där det bl a hette att enligt deras mening Raoul Wallenberg efter januari 1945 "befunnit sig som fånge i Sovjetunionen".

Arbetet i Budapest blev livet stod många gånger på Raoul Wallenberg sviktat. Han blev chefför B-avdelningens svenska legation, den som hade hand om skydd Den ungerske riksförämden ty hade gått med på ett skyddsvisum skulle få utfärdas på tusen ungerska judar, sk skiktband eller affärsförtämlade men icke aldrig tillfälle att utnyttja sina kunskaper. Byggnadsprojektet måste läggas åt sidan, i stället reste han till Sydafrika och fick anställning hos Swedish African Company i Kapstad. Senare skaffade han sig bankpraktik på en lokalärs bank i Haifa, där han för direkt, given fick en klar bild av den nazistiska terrorn mot judarna.

Egen importfirma

Tjuvstyra är gammal var, Raoul Wallenberg tillbak i Sverige, startade först en import- och exportfirma och gjorde vidsträckt reort utvärmland för att vid krigsutbrottet få anställning i Mellanpuerpetiska Handels AB, där han blev direktör för utlandsavdelningen — verkställd direktören var jude och kunde inte själv sköta affärskontakterna i det nazistiska Europa. Raoul Wallenberg tog djupa intryck av den andliga frid som rådde ute i världen. Tidigare hade han värvat varit intresserad av språket efter krigsiska brager, nu trånade han hårt under sin frid överlämnade en demarche till vice utrikesministern Zacharov. Denna var ännu skarpare avfattad än den närmast föregående och avslutades med orden: "Svenska regeringen finner det oförtämligt att de sovjetiska myndigheternas undersökningar ännu ej kunnat avslutas och meddelande, om resultatet lämnas. Den vill ännu uttrycks sin stora besvikelse över att de vid de svenska regeringamedlemarnas besök gjorda utfrågningarna ännu icke infratts, och den anser sig avvaktat på det slutliga svaret på rätt att begära ett skyndsamt besked om orsaken till dröjsmålet. Därefter har ingenting skett — förrän ryssarna bröt tystheten genom sitt "memorandum" av 6 februari 1957. Det uttalade som svenska regeringen offentliggjorde på torsdagen är snarast att betrakta som en för den svenska allmänheten avsedd kommentar där det bl a beklagas att det ryska svaret innehåller så knapphändiga uppgifter. Man kan utgå från att en ny svensk not med begäran om ett mera uttömmande besked angående Raoul Wallenbergs fångelse och fortsatta öde kommer att överlämnas inom en nära framtid.

Pilkorsare, nazister och ryssar Raoul Wallenberg forts trutet sin hjälplikt ägnade sig inte i dem som fått svenska pass, han blev diplomat och partisan i en Med polbeffrets hjälp by flera gånger hindra pilkor na att springa jätteghetto

Ciopltingenjör Vilmos som var chaufför i Budapest. Ryssarna samtidigt h berg och satte i fångels

